

ПРОТОКОЛ

№ 1

от заседание на Консултативния съвет към Пакт за индустриална стабилност,

състояло се на 03.05.2012 г., 9.00 часа, в Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, ул. „Славянска“ № 8, голяма зала

Днес, 03.05.2012 г., се проведе първото формално заседание на Консултативния съвет към „Пакта за индустриална стабилност“, наричан по-нататък „Съвета“, на което присъстваха:

Председател: Делян Добрев - министър на икономиката, енергетиката и туризма

Членове: **Константин Делисивков**, изпълнителен директор на Българската Федерация на Индустриалните Енергийни консуматори /БФИЕК/;
Константин Стаменов, директор БФИЕК;
Политими Паунова, изпълнителен директор на Българска асоциация на металургичната индустрия /БАМИ/;

Ангел Петров, представител на БАМИ;

Кирил Домусчиев, представител на КРИБ;

Владимир Устинов, изпълнителен директор на ЛУКОЙЛ БЪЛГАРИЯ;

Аркадий Чуркин, представител на ЛУКОЙЛ ЕНЕРДЖИ И ГАЗ БЪЛГАРИЯ;

Асен Ягодин, главен изпълнителен директор на Българска банка за развитие

Иван Мичев, представител БИОВЕТ АД;

Иван Дончев, представител на АСАРЕЛ МЕДЕТ АД;

Теодора Борисова, мениджър връзки с обществеността на СОЛВЕИ СОДИ

Николай Минков, Средногорие Мед Индустриален Клъстер;

Васил Василев, управител, ХЕЛИОС МЕТАЛУРГ ООД;

Людмил Александров, представител на РАДОМИР МЕТАЛ ИНДЪСТРИЙЗ АД;

Пламен Бонев, председател на надзорен съвет на РАДОМИР МЕТАЛ ИНДЪСТРИЙЗ АД;

Давид Бонев, представител на РАДОМИР МЕТАЛ ИНДЪСТРИЙЗ АД

Алекс Несторов, представител на DUNDEE PRECIOUS METALS;

Евгения Харитонова, представител на ДКЕВР;

Димитър Николов, представител на БАИ;

Борислав Ботев, представител на БЕХ ЕАД

Юлияна Димитрова, ръководител на проект IGB

Кирил Темелков, изпълнителен директор на БУЛГАРТРАНСГАЗ ЕАД;

Николай Налбантов, директор на дирекция в МИЕТ;

Ивелина Иванова, експерт в МИЕТ

Емилия Радева началник отдел „Иновации и предприемачество“ в МИЕТ

Желяз Енев, началник отдел „Секторни анализи“;

Веселин Горнишки, ИАНМСП

Заседанието бе открито от Председателя на Консултативния Съвет г-н **Делян Добрев** - министър на икономиката, енергетиката и туризма. **След като се установи наличието на кворум от присъстващите членове на КС, бе пристъпено към работа при следния дневен ред**, предложен от БФИЕК.

1. Природен газ

а) *Индексиране на цените от 01.04. съгласно постигнатите успехи в преговорите с Газпром;*

б) Развитие на интерконекторите и алтернативите за доставка на природен газ;

в) На какъв етап е проектът за газифициране на района на Средногорието,

2. Пазар на електроенергия в България

а) *Какви са плановете за стартиране на балансиращите групи;*

б) *Как и кога ще се провеждат търгове;*

в) *Дългосрочни договори*

3. Механизъм за преразпределение на разходи за ВЕИ

4. Емисии на парникови газове

- а) *Предотвратяване на „изтичането на въглеродни емисии“, чрез защита на предприятия с възприети глобални системи на ценообразуване, срещу тежестта на косвените CO2 разходи;*
- б) *Преходни национални планове в период 2016-2020, съгласно Директива 2010/75/ЕС,*
- в) *Заявление за разпределение на безплатни квоти за емисии за периода 2013-2020 по чл. 10в от Директива 2009/29/ЕО.*

5. Стимули за оползотворяване на отпадната топлина в производствените процеси.

Представителите на сдруженията на предприятията в базовите индустрии бяха информирани за свършената административна работа съгласно поет ангажимент от предходното заседание, включваща: издадена заповед, с която е утвърден Правилника за състава и организацията на работа на Съвета; изпратени писма до съответните институции и създадения групов е-мейл за бърза комуникация. Прието беше предложението на министъра цялата информация да се обменя по е-майл както и да се изготвят **кратки протоколи от заседанията с вписани решения и предложения**. Съгласно Правилника заседанията на Съвета ще се провеждат един път месечно, в сградата на МИЕТ, ул. „Славянска“ № 8, с продължителност два часа. *Определени бяха **заместник-председатели на Съвета**, от страна на МИЕТ министър Добрев предложи **заместник-министър от ресор енергетика**, а от страна на бизнеса беше предложен и одобрен **г-н Константин Стаменов, от БФИЕК**. Секретариатът към Съвета включва: гл. експерт от дирекция „Инвестиции, иновации и предприемачество“, г-жа Илияна Хаджийска-Антонова, и от изпълнителния директор на БФИЕК, г-н Константин Делисивков*

По точка 1.а)

Г-жа Хаританова /ДКЕВР/ разясни , че цената на природния газ се регулира нормативно на всеки три месеца и такава корекция може да се очаква от 1 юли, След изготвянето на съответните анализи и разчети ще стане ясно с колко ще бъде намалена цената на газа. Очаква се с променената цена на газа да бъде променена и цената на ел. енергията произведена от ТЕЦ.

Представители на бизнеса алармираха за тежкото финансово състояние на компаниите – големи енергийни консуматори, поради високите цени на енергоносителите, и ниската конкурентоспособност на българската индустрия /липса на средства за иновации и нововъведения/.

От страна на бизнеса беше отправен въпрос към г-н Ягодин, главен изпълнителен директор на Българската Банка за Развитие /ББР/, да се прецени възможността за създаване на аналитично звено към Банката, което да предлага действия за преференциално подпомагане на бизнеса /Булгаргаз/, чрез участие на Банката във валутни и хеджинг операции.

Г-н Ягодин подкрепи бизнеса за необходимостта от създаването на аналитично макроикономическо звено към Банката, но тази инициатива трябва да бъде обсъдена на заседание на Съвета на Директорите. Изразено беше становище, че поради липсата на свободни парични средства няма механизъм за директно подпомагане на Булгаргаз и бизнеса от страна на Банката.

По точка 1.б)

Подробно бяха разяснени пътните карти на междусистемните газови връзки, които ще осигурят сигурността и диверсификацията на газовите доставки за страната, ще допринесат за постигане на реална либерализация на газовия пазар и ще създадат условия за конкуренция между доставчиците на природен газ.

Междусистемната газова връзка с Румъния ICB /Русе-Гюргево/-пътната карта беше представена от г-н Кирил Темелков, „Булгартрансгаз“ ЕАД. Проектът е разделен на три части: участък под р. Дунав; наземна част на българската територия и наземна част на румънска територия. През 2010 г. е осигурено финансиране на проекта от Европейска енергийна програма за възстановяване на 8,9 млн. евро. Разработен е ПУП и технически проект с готовност за избор на строител в българския участък. През 2013 г. са планирани действия по въвеждане в техническа и търговска експлоатация. Много добро партньорство с Европейската комисия и с румънските партньори

Междусистемната връзка с Гърция IGB - пътната карта беше представена от ръководителя на проект г-жа Юлияна Димитрова. Газопроводът е с дължина около 170 км. и капацитет 3 млрд. куб.м./г. Осигурено е финансиране за проекта от Европейска енергийна

програма за възстановяване в размер на 45 млн. евро. През 2011 г. е регистрирано съвместно дружество "ICGB" AD в което акционери са БЕХ ЕАД-50% и IGI Poseidon 50%. Предвижда се до 2014 г. да има газ по тази тръба.

Междусистемната газова връзка „България-Сърбия“, пътната карта беше представена от г-жа Ивелина Иванова, координатор на проекта от МИЕТ. През януари 2012 г. е сключен договор между МИЕТ и „Газтек БГ“ АД за възлагане на обществена поръчка с предмет „Избор на консултант за извършване на предпроектно проучване на газовата връзка, на българска територия“, с ангажимент за: Предпроектно проучване; Анализ „Разходи“; Доклад/Решение по ОВОС. Предпроектните проучвания се осъществяват с финансовата подкрепа на ОП „Регионално развитие“. Пътната карта за реализацията беше представена по е-мил на членовете на Съвета, при изрично изискване да бъдат спазвани условията за конфиденциалност и ограничено ползване.

По точка 1.в)

Изпълнителният директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД г-н Кирил Темелков представи проекта за газифициране на Средногорието, представляващ отклонение от южната дъга на магистралния газопровод, което ще осигури достъпа до природен газ на бизнеса и битата от региона на централно Средногорие (общините Панагюрище, Стрелча, Пирдоп, Златица, Мирково, Челопеч, Антон и Чавдар). Индустрията от региона генерира около 8% от Брутния вътрешен продукт и около 17% от износа на страната. Г-н Темелков благодари на представителите на Средногорие мед индустриален клъстер за съдействието и реализирането на предпроектно проучване.

Министър Добрев обяви добрата новина, че проектът е одобрен за финансиране по международен фонд „Козлодуй“, като предстои единствено финалната среща с донорите в края на месеца.

Изпълнителният директор на Средногорие мед индустриален клъстер, г-н Николай Минков, изказа благодарност за добрата комуникация и работа с Булгартрансгаз ЕАД в рамките на подготовката на проекта. Според него е изключително важно да се газифицира района на подбалкана. Достъпът до природен газ ще доведе до разкриване на нови работни места, устойчиво регионално развитие и привличане на инвестиции.

По точка 2 а)

Действащият Закон за енергетиката (ЗЕ) създава базата за развитие на вътрешният електроенергиен пазар в страната, както и създаването на балансиращ пазар и балансиращи групи. С промяната на действащите сега Правила за търговия с електрическа енергия (издадени от председателя на ДКЕВР, обн., ДВ, бр. 64 от 17.08.2010 г.) се очаква ускореното въвеждане и действие на балансиращи групи, с оглед очакваното развитие на свободния пазар на електроенергия и освобождаване на по-голяма квота енергия за него.

Становището на МИЕТ се прилага към Протокола.

По точка 2 б)

Представителят на ДКЕВР отговори, че към момента 11 компании са подали заявление за координатор и балансиращи групи. Единствено EVN и НЕК са подали заявления за координатори на специални балансиращи групи. Всички останали заявления са за стандартни балансиращи групи. Няма нито едно заявление за координатор на балансираща група на топлофикациите и на производителите от ВЕИ. EVN са изявили желание да бъдат координатор на ВЕИ на тяхна територия.

ДКЕВР очаква да лицензира координаторите на балансиращи групи, до един месец, след изчистване на процедурата по наредбата за лицензиране на дейностите. Все още тече общественият дебат по темата относно необходимостта от промени на правилата за търговия с електрическа енергия от 17.08.2010г.

На въпрос възможно ли е реално функциониране на балансиращия пазар от 01.07.2012, г-жа Харитоновна обясни, че основното препятствие ще бъдат координаторите на ВЕИ.

Желанието на бизнеса е децентрализиране на балансиращите групи, като НЕК може да поеме тази роля. Небалансирането е поемане и на финансови рискове. Един търговец може да поеме определено количество риск, но с няколко небаланса може да изчерпа финансовия си ресурс и това ще постави в неблагоприятно положение всички в групата. Хубаво е НЕК да може да играе ролята на балансьор от последна инстанция.

Министър Добрев е на мнение, че поради сложността на темата за либерализация на пазара на електроенергия въпросът е отлаган от 2007 г., за което е необходимо да има период на реален сетълмънт. В този период всичко ще е реално освен разплащането, което ще се

извършва с виртуални пари. Спазването на прозрачни процедури и ясни правила при провеждане на търговете е задължително.

По точка трета

Представител на БФИЕК представи немския, австрийския и френския модела за преразпределение на разходи за развитие на производството от ВЕИ **/приложение към протокола/**.

Становищата на МИЕТ относно: Механизъм за преразпределение на разходи за ВЕИ; Потребление на „Зелена енергия“ в индустрията; Насърчителни мерки за използване на енергия от ВИ в индустрията и Преференциални цени за изкупуване на електрическата енергия от ВИ **се прилагат към протокола**.

По точка 4.)А

Представено беше становището на **/БАМИ/** относно европейската схема за търговия с емисии и защита на засегнатите индустрии **/приложение към протокола/**.

Г-жа Политими Паунова, изпълнителен директор на БАМИ, изрази становище за 100% компенсация на разходите за CO₂ в цените на електроенергията, при производството на цветни метали /мед и цинк/. *Искане на БАМИ:* Позицията на България в ЕК е да се настоява за пълна компенсация за цветната металургия. В момента компенсацията е 70% а в предишен период е достигала до 97%.

По точка 4.б)

Съгласно Директива 2010/75/ЕС, относно емисиите от промишлеността /комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването т.нар. "временна дерогация" за големи горивни инсталации, чл 32/. Разрешаването на подобна „отсрочка“ за привеждане в съответствието с новите норми на някои големи електроцентрали би улеснило значително работата на големите предприятия и би позволило плавното преминаване към по-високите нива на изисквания за индустриалните емисии. В **Директива 2010/75/ЕС** изрично е указано, че държавите-членки следва да представят на ЕК своите преходни национални планове, не по-късно от 1 януари 2013 г.

Министър Добрев пое ангажмента да доведе до знанието на преговарящата институция, по **Директива 2010/75/ЕС**, исканията на бизнеса и да докладва за развитието на преговорите на следващите заседания.

По точка 4. с)

Становището на МИЕТ: България е представила в ЕК заявление за разпределение на безплатни квоти на емисии за периода 2013 г. до 2020 г., съгласно чл. 10в от **Директива 2009/29/ЕС** относно подобряване и разширяване на схемата за търговия с квоти на емисии на парникови газове на Общността. С Директива 2009/29/ЕС се определят основните параметри на търговията с емисии за периода 2013-2020 г., като за производството на електрическа енергия всички квоти трябва да бъдат закупвани от инсталациите чрез търг. Възможност за разпределяне на безплатни квоти на преходен принцип на инсталации за производство на електрическа енергия се предоставя единствено от чл. 10в и то в случай, че държавата-членка отговаря на определени изисквания. Предимството при възползване на страната ни от възможността за дерогация по чл. 10в е по-плавно увеличаване на цената на електрическата енергия.

Министър Добрев и г-н Налбантов съобщиха, че делегацията от МИЕТ начело със зам.-министър Николов и служители от дирекция „Сигурност на енергоснабдяването“ са в Брюксел където ще бъдат представени и направените предложения от МИЕТ за дерогация по чл. 10в на Директива 2009/29/ЕС.

По точка пета

Бизнесът се стреми оползотворяването на отпадната топлина да не се свързва единствено с енергийната ефективност. Това се налага от факта, че отпадната топлина не винаги е свързана с липса на ефективност, а напротив понякога, за конкретни производства е характеристика на високоефективни процеси. Например в черната и цветна металургия, при процесите на топене има отпадни топлини с постоянна температура (целогодишно 24/7) от 500-700 градуса и те не зависят от географската ширина(т.е вложената енергия на тон продукция е същата, както в Германия, САЩ, Канада). От тази топлина, която иначе се изхвърля, може да се произвежда електроенергия или да се топлоснабдява съседно населено място. Предприятията очакват конкретни стимули за такъв вид проекти. Такива стимули

липсват в поправките на Закона за енергийна ефективност, където отпадната топлина се разглежда единствено, като характеристика на пилеенето на енергия.

Преимущества на проектите за производство на електроенергия от отпадна топлина са:

- Не натоварват мрежовите предприятия с големи инвестиции за присъединяване.
- Предвидими са – в предприятията, където подобен вид проекти са възможни, до голяма степен работят с непрекъсваем режим на работа. Това означава, че производството на електроенергия е постоянно и с предвидим график.
- Не изискват изграждането на допълнителни компенсиращи мощности.

Становището на МИЕТ се прилага към протокола.

**По точките от дневния ред,
Консултативният съвет към Пакта за индустриална стабилност**

РЕШИ:

По точка 1.а Г-н Добрев предложи да се организира среща между г-н Гогов /Булгаргаз/ и г-н Ягодин, през втората седмица на месец май, за проучване на възможността за използването на валутни и хеджинг операции за подпомагане на Булгаргаз, и да се докладва на следващото заседание на Съвета;

По точка 1.С На следващите заседания на Съвета да се предоставя кратък доклад какви мерки са предприети за изпълнение на пътните карти на *междусистемните газови връзки*.

По точка втора

БЕХ на следващото заседание /29 май/ да анализира правилата за провеждане на търговете на пазар на електроенергия;

- Министърът отправи молба към **Регулатора** за предоставяне на повече информация относно балансиращите групи, за заседанието на 29 май;

- Да бъдат поканени представители на **НЕК и ЕСО**, да докладват за системата за сетълмънт, за заседанието на 29 май.

По точка трета

Да бъдат представени най-добрите практики и модели на преразпределение на разходи за ВЕИ на страни членки на ЕС, **отговорници: г-н Налбантов-директор на дирекция „Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно сътрудничество“-МИЕТ;**

г-жа Хаританова /ДКЕВР/ и г-н Стаменов /БФИК/, за 29 май.

По точка четвърта

Министърът поема ангажимента да доведе до знанието на преговарящата институция, по **Директива 2010/75/ЕС** исканията на бизнеса и да докладва за развитието на преговорите на следващите заседания.

На следващото заседание заместник-министър, ресор енергетика, да предостави информация на членовете на Съвета по предприетите мерки.

Приложения: съгласно текста;

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
/Делян Добрев/

Секретариат:

.....
/Илияна Хаджийска-Антонова/